



Ympäristöministeriö  
PL 35  
00023 Valtioneuvosto

## **Lausunto luonnoksesta rakentamisen materiaalitehokkuuden toimenpideohjelman työryhmän loppuraportiksi 28.6.2013**

Gypsum Recycling International on tanskalainen kipsinkierrätysyritys, joka kierrättää kipsilevyjä tuloksenaan puhdasta kipsiä, jota kipsitehtaat voivat käyttää uudelleen. Gypsum Recycling kiittää mahdollisuudesta esittää lausuntonsa ympäristöministeriön rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämishjelman loppuraporttiin. On hienoa lukea raportissa mainittuja selviä toimenpiteitä rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämiseksi, ja haluaisimmekin jakaa hyväksi koettuja käytäntöjä muilta markkinoiltamme koskien tarvittavien toimenpiteiden toteutusta.

Olemme olleet mukana positiivisessa dialogissa koskien lainsäädännön kehitystä kierrätyksen edistämiseksi päättäjien kanssa muissa Pohjoismaissa, Hollannissa ja Saksassa. Tästä syystä jaamme erittäin mielellämme kokemuksiamme ja hyväksi todettuja käytäntöjä muilta markkinoiltamme, sillä näkemyksemme mukaan, ja kuten raportissa jo mainittiin, Suomella on paljon kiinnostettavaa kierrätysasteen nousun suhteen verrattaessa esimerkiksi Tanskaan. Toivomme, että alla kuvailemamme hyväksi koetut käytäntötavat toimivat inspiraationa Suomelle mietittäessä konkreettisia toimenpiteitä ja vastuita niiden toteuttamiseen.

### **Vaativuutena suunnittelu ja seuranta, tuloksena tarkat tilastot – Norjan malli**

Koko raportissa, sekä erityisesti kohdassa 4.4 Jätehuollon ohjauksen, tilastoinnin ja raportoinnin parantaminen, nousee esiin tilastojen puuttumisesta nousevat ongelmat.

Meidän näkemyksemme mukaan Suomen tilanne muistuttaa tällä hetkellä paljon Norjan tilannetta muutama vuosikymmen sitten, ja haluaisimmekin saattaa tietoon Norjan mallin, joka samalla vaatii rakennuttajilta suunnittelua materiaalien suhteen, varmistaa niiden kierrätyksen, sekä tuottaa tuloksena tarkat tilastot materiaalien kierrätyksestä.

Kuten raportissa mainitaan, asianmukaisessa jätteenlajittelussa on parantamisen varaa varsinkin korjaushankkeiden osalta. Norjan jäteasetuksessa esitetään vaatimus, että vähintään 60 % työmaalla syntyneistä jätteistä tulee syntypaikkalajitella. Käytännössä rakennuttajan, toimeksiantajan tai jätehuoltoyrityksen tulee toimittaa paikalliselle

ympäristöviranomaiselle lomake, jossa on eritelty syntyvät jätemäärät sekä suunnitelmat niiden sijoittamiseen. Projektin loppuessa tulee toimittaa loppuraportti, jossa selvitetään toteutuneet jätemäärät sekä osoitetaan jätteen vastaanottajalta saadusta dokumentoinnista jätteen sijoitustavat. Mahdolliset vaihtelut suunnitelmassa mainittujen jätemäärien ja suunnitellun sijoittamisen sekä loppuraportin välillä tulee selvittää. Vaihtoehtoisesti rakennuttajat voivat antaa rakennusjätteen hoidettavaksi ammattimaisille jätehuoltoyrityksille, jotka pystyvät osoittamaan 60 prosentin kierrätysasteen täyttyvän.

Järjestelmän johdosta Norjassa on käytössä kaksivaiheinen arviointi, jonka tuloksena syntyy tarkat tilastot syntyneen jätteen määrästä eriteltynä uudisrakentamisen, korjaamisen ja purkamisen osalta. Lisäksi Norjan ympäristöviranomaiset pystyvät tuottamaan tilastot useiden eri jakeiden osalta, jotka myös osoittavat mihin tämä jae on toimitettu (katso liite 1 ja 2).

Norjan malli antaa selkeän vaatimuksen suunnittelulle, kierrätykselle ja raportoinnille, sekä mahdollistaa tarkkojen tilastotietojen ylläpitämisen.

### **Valvonta kolmannen osapuolen toimesta - Massachusetts osavaltion malli**

Käsityksemme Suomen rakennusjätteen kierrätyksestä on, että säädökset ja lait ovat ajan tasalla, mutta niiden noudattamisessa ja erityisesti valvonnassa on parantamisen varaa. Massachusettsin osavaltiossa Yhdysvalloissa paikallisten viranomaisten puuttuvien resurssien ongelma on ratkaistu mielestämme erinomaisella tavalla: He ovat implementoineet järjestelmän, jossa yritykset palkkaavat itsenäisen yrityksen kolmantena osapuolena tarkastamaan, että yritys toimii ympäristöluvan ja -säännösten puitteissa (samankaltainen järjestelmä on käytössä myös ISO 9000 standardeissa). Itsenäiset tarkastusyritykset toimittavat raporttinsa paikallisille viranomaisille, ja viranomaiset päättävät mahdollisista jatkotoimenpiteistä jos raportissa ilmenee epäselvyyksiä. Paikalliset yritykset Massachusettsin osavaltiossa ovat tyytyväisiä tähän järjestelmään, sillä se takaa tasapuolisen kilpailutilanteen. Paikallisille viranomaisille tämä järjestelmä takaa tehokkaan tarkkailun vaatimatta suuria resursseja viranomaisten pystyessä keskittymään raporteissa mahdollisesti ilmenneisiin epäselvyyksiin ja väärinkäytöksiin.

### **Rakennusmateriaalien kierrätyksen edistäminen – Jäteveron nostaminen**

Toimenpidekokonaisuudessa 4.2 mainitaan tiedon lisääminen sekä taloudellinen motivointi kaatopaikalle vietävän jätteen ehkäisemiseksi. Kohoava kierrätysaste korreloi vahvasti jäteveron nousun kanssa, kuten on osoitettu useissa tutkimuksissa; tanskalaisena yrityksenä olemme todistaneet tämän käytännössä. Esitämme, että Suomi voisi jäteveroa nostamalla ja kierrätyksestä saatavan taloudellisen hyödyn varmistamisella edistää kierrätysasteen nousua. Jätevero esimerkiksi Tanskassa on 475 kruunua (noin 63 euroa) ja ehdottaisimme jäteveron nostamista 75 euroon Suomessa kierrätysasteen nousun takaamiseksi.

Mielestämme myös käytännönläheisen tiedon lisääminen olisi tärkeää, ja konkreettisia esimerkkejä tulisi olla tarjolla jätejakeittain. Erityisen tärkeää olisi mainita vastuut

erilliskeräyksen valvomiseen ja väärinkäyttöihin puuttumiseen. Kokemuksemme mukaan erilliskeräyksessä Suomessa on vielä paljon parantamisen varaa lainsäädännön vaatimuksista huolimatta.

## Lopuksi

On hienoa, että Suomessa mietitään konkreettisia toimenpiteitä rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämiseen. Näkemyksemme mukaan Suomi voisi ottaa mallia ja inspiraatiota muista Pohjoismaista, ja asettaa selvät prosentuaaliset ja määrälliset valvotut vaatimukset materiaalitehokkuudelle ja kierrätykselle saavuttaakseen tavoitteensa.

Parhain terveisin,



Henrik Lund-Nielsen  
Toimitusjohtaja

[www.gypsumrecycling.biz](http://www.gypsumrecycling.biz)

## Liite 1: Tuotetun jätemäärän tilasto (Statistisk Sentralbyrå www.ssb.no)

Tabell 1 Genererte mengder avfall fra nybygging, rehabilitering og riving. 2011. Tonn Side 1 af 1

[Avfall, bygg og anlegg](#)**1** Genererte mengder avfall fra nybygging, rehabilitering og riving. 2011. Tonn

	I alt	Nybygging	Rehabilitering	Riving
I alt	1 598 990	527 480	559 001	512 509
<b>Avfallstyper</b>				
Trevirke	228 345	94 478	80 911	52 957
Papir og papp	22 160	11 636	8 939	1 584
Plast	4 318	2 629	1 637	51
Glass	7 885	2 145	4 673	1 067
Jern og andre metaller	72 843	18 453	35 274	19 116
Gips	57 835	30 155	25 724	1 956
EE-avfall	8 990	1 956	5 492	1 542
Fartig avfall	27 303	8 494	9 330	9 478
Tegl og betong og andre tyngre bygningsmaterialer	636 661	86 325	199 683	350 653
Forurenset tegl og betong	20 257	-	6 426	13 831
Annet avfall	21 402	4 306	14 313	2 783
Blandet/restavfall	285 680	112 780	132 009	40 891
Asfalt	205 312	154 123	34 589	16 599

[Standardtegn i tabeller](#)

Liite2: Tilasto jätteen käsittelystä uudisrakentamisessa, korjauksessa ja purkamisessa (Statistisk Sentralbyrå www.ssb.no)

Tabell 2 Behandling av avfall fra nybygging, rehabilitering og riving, 2011. Tonn (Ret... Side 1 af 1



**2** Behandling av avfall fra nybygging, rehabilitering og riving, 2011. Tonn (Rettet 29. januar 2013)

	I alt	Biogass	Deponering	Energigjenvinning	Kompostering	Materialgjenvinning	Annen/ukjent behandling
Avfall i alt	1 598 990	7	118 934	438 549	572	918 705	122 223
Trevirke	228 345	0	0	226 917	0	0	1 428
Papir og papp	22 160	0	0	3 071	0	19 089	0
Plast	4 318	0	7	209	0	4 100	1
Glass	7 885	0	807	0	0	5 975	1 103
Metaller	72 843	0	0	0	0	69 571	3 272
Gips	57 835	0	8 488	0	0	49 348	0
EE-avfall	8 990	0	0	0	0	7 580	1 411
Fartig avfall	27 303	0	401	719	0	84	26 099
Tegl og betong og andre tyngre bygningsmaterialer	636 661	0	75 229	0	0	561 218	215
Forurenset tegl og betong	20 257	0	0	0	0	0	20 257
Annet avfall	21 402	7	554	20 144	572	125	0
Blandet/restavfall	285 680	0	33 448	187 489	0	0	64 743
Asfalt	205 312	0	0	0	0	201 616	3 696

[Standardtegn i tabeller](#)